

University of Groningen

Clinical pharmacology and therapeutic drug monitoring of first-line anti-tuberculosis drugs

Sturkenboom, Marieke Gemma Geertruida

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2016

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Sturkenboom, M. G. G. (2016). *Clinical pharmacology and therapeutic drug monitoring of first-line anti-tuberculosis drugs*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen].

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

DANKWOORD

Het is af! Wat heb ik uitgekeken naar het mogen schrijven van dit minst wetenschappelijke maar misschien wel best gelezen deel van het proefschrift. Promoveren doe je niet alleen en ik ben dan ook veel mensen dank verschuldigd. Ten eerste hartelijk dank aan alle patiënten, zonder wie dit proefschrift niet had bestaan.

Prof. dr. J.G.W. Kosterink, beste Jos, hartelijk dank voor je begeleiding en ondersteuning. Dank dat je me de mogelijkheid geboden hebt om als ziekenhuisapotheker deeltijd te mogen promoveren. Het meest dankbaar ben ik je voor het vertrouwen dat je mij hebt gegeven om helemaal opnieuw te mogen beginnen met een nieuw promotietraject. Gelukkig is het dit keer gelukt.

Prof. dr. T.S. van der Werf, beste Tjip, dank je wel voor je betrokkenheid. Wat fijn om een clinicus in de begeleidingscommissie te hebben en wat voor één! Ik ben onder de indruk van de snelheid en de scherpte waarmee je iedere keer weer manuscripten, hoe groen ook nog, van opbouwend commentaar voorziet. Daarnaast is het ontzettend fijn om met de snelheid van een automatisch antwoord een reactie te krijgen op welke vraag of email dan ook.

Prof. dr. D.R.A. Uges, beste Donald, dank voor je betrokkenheid en humor voor, maar vooral ook tijdens, je emeritaat, dank voor de inzet van het laboratorium. Maar vooral hartelijk dank dat je me intussen alweer een tijd geleden naar Groningen en naar het mooiste lab van het land hebt gehaald.

Dr. J.W.C. Alffenaar, beste Jan-Willem, wat heb ik geboft met jou als copromotor! Jij bent de bedenker en initiator geweest van dit proefschrift. Toen ik bij je langskwam had je binnen een paar minuten twee scenario's geschetst en ik mocht kiezen! Wat ben je ongelooflijk goed in stimuleren, nieuwe ideeën verzinnen en kansen grijpen. En wat ben je snel in het beoordelen van stukken. Ik hoop, ook na mijn promotie, nog veel met je samen mogen werken in het onderzoek.

Jos, Tjip, Donald en Jan-Willem, heel hartelijk dank dat ik jullie promovendus mocht zijn. Jullie hebben me in staat gesteld de deuk in mijn zelfvertrouwen weg te poetsen.

Prof. Dr. D.J. Touw, beste Daan, fijn dat je het laatste jaar bij mijn proefschrift betrokken bent geraakt. Heel hartelijk dank voor de ruimte die je me gegeven hebt om mijn proefschrift af te ronden, het is essentieel geweest. Veel kan in eigen tijd, maar de verschillende periodes die ik er in 2014 en 2015 aan heb kunnen werken, hebben wel het verschil gemaakt. Wat fijn dat jij ook de overstap naar Groningen hebt gemaakt, ik geniet dagelijks van onze samenwerking!

Prof. Dr. E.N. van Roon, Prof. dr. D. Van Soolingen and Prof. dr. G.H. Bothamley, thank you for judging this thesis. I am very honoured that this thesis crosses the border.

Dr. O.W. Akkerman, drs. R. van Altena en drs. W.C.M. de Lange, beste Onno, Richard en Wiel, hartelijk dank voor het includeren van patiënten in het Tuberculose Centrum Beatrixoord. Zonder jullie inspanningen hadden we nooit zoveel curves gekregen. Fijn dat jullie zo TDM-minded zijn!

Beste Ben, Erwin, Gerben, Henk, Remco, Kai, Akbar, Annika, Arthur, Erik, Lotte, Roeland, Romano, Wimkees, hartelijk dank voor jullie inzet, ontwikkel- en denkwerk, validatie en analyses voor dit onderzoek.

Alle coauteurs Anet, Anneke, Bart, Evelien, Frank, Hans, Karen, Leonie, Mathieu, Rob, Wim en Ymkje, dank voor jullie medewerking, -schrijven en -denken. A special thank you to the authors from abroad, I was so glad to work with, Morita Saktiawati, Yanri Subronto, Sumardi, Jason Roberts and Charles Peloquin, I hope to be able to work with all of you someday again, for now Thank You!

Beste analisten van het lab Albert-Jan, Annalie, Ellen, Hiltjo, Ingrid, Jan, Jan, Justine, Marry, Mireille, Pauline, Renella, Stephan en Tanja, allen hartelijk dank voor de steun en bijdrage in het onderzoek. Met zijn allen, geven we vorm aan het mooiste lab van het land!

Het secretariaat Annemiek, Jessica en Wianda, dank voor jullie inzet, niet alleen voor dit proefschrift maar altijd. Het maakt niet uit wat ik vraag, maar het is altijd secuur en snel geregeld, dank! Bouwien, dank je wel voor de snelle service als ik weer eens een artikel niet kon vinden. Dick, bedankt voor alle hulp bij vragen over MW/Pharm, SESOP of iets anders ICT-gerelateerd.

Alle collega's van de sectie patiëntenzorg van de afgelopen jaren Arianna, Annelies, Anton, Bahez, Barbara, Bob, Derk, Eli, Esther, Gea, Hèlen, Hendrikus, Hilma, Iemke, Jan, Joke, Kim, Lisanne, Marian, Marina, Marijn, Marjolijn, Matthijs, Minke, Nour, Prashant, Reinout, Simke, Susan, Sylvia, Trea en Wouter, dank voor de ruimte die jullie me gegeven hebben om dit project succesvol af te ronden.

Lieve paranimfen Katja en Laura, dank dat jullie me bij willen staan op dit zo essentiële moment in mijn leven. Ik kijk er zo naar uit om daar met zijn drieën te staan. En lieve collegaaa, ook om in juni jou bij te mogen staan in Nijmegen.

Lieve papa en mama, wat had ik zonder jullie moeten beginnen? Alle donderdagen dat jullie naar Groningen kwamen, zodat ik boven op zolder aan het werk kon, ze zijn talrijk en belangrijk geweest. Fijn ook altijd als de tuin, zowel voor- als achter-, er weer totaal verzorgd bijlag. Dat werkt echt een stuk opgeruimder ;-). Dank ook voor de support en de gezelligheid mama, nu komt eindelijk weer de tijd om gezellig samen naar de stad te gaan. En wat mij betreft hoeft het niet beperkt te zijn tot Groningen (of Nederland)!

Liefste Gerben en Lidwien, eindelijk hoeft mama niet meer standaard nee te zeggen.

Jullie geduld wordt eindelijk beloond, we gaan naar het strand en leuke dingen doen, mama hoeft niet meer alleen maar te computeren.

Liefste Marcel, ik kan oprecht zeggen dat zonder jou dit proefschrift niet zo mooi was geweest. Je \LaTeX skills zijn niet te evenaren en jij weet ook het simpele Google zoekwerk tot kunst van internationaal niveau te verheffen. Ik ben trots op ons derde kind ;-). Eindelijk tijd voor vakantie en andere leuke dingen. We kunnen ons beider doctoraten gaan vieren in Legoland met de kinderen, ik heb er zin in!